



Pracownia Projektowa „Multiprojekt”  
Grzegorz Furlepa  
Radzięcín 39A, 23-440 Frampol  
tel. 601 294 665  
[pwmultiprojekt@o2.pl](mailto:pwmultiprojekt@o2.pl)

STADIUM OPRACOWANIA:

**Projekt techniczny**

INWESTOR:	<b>Parafia pw. Znalezienia Krzyża Świętego Mokrelipie Mokrelipie 98, 22-463 Radecznicza</b>
NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO	<b><i>Prace remontowe i konserwatorskie ruin kościoła i dzwonnicy w miejscowości Mokrelipie, gm. Radecznicza</i></b>
ADRES OBIEKTU	Mokrelipie, gm. Radecznicza
KATEGORIA OBIEKTU:	<b><i>Obiekt kategorii X</i></b>
LOKALIZACJA INWESTYCJI:	Dz. nr ewid. 153; jedn. ewid. 062008_2.0009.9153 Radecznicza Obręb ewid. 00019 Mokrelipie, gm. Radecznicza

**ZESPÓŁ PROJEKTOWY :**

Specjalność	Funkcja	Imię i Nazwisko	Numer uprawnień	Data i Podpis
Konstrukcyjno- budowlana	projektant:	mgr inż. Grzegorz Furlepa	LUB/0112/POOK/13	Marzec 2024

**Marzec 2024**

## SPIS TREŚCI

<b>OŚWIADCZENIE.....</b>	<b>4</b>
<b>1. Rodzaj i kategorię obiektu budowlanego będącego przedmiotem zamierzenia budowlanego .....</b>	<b>5</b>
<b>2. Stan istniejący budynku objętego opracowaniem.....</b>	<b>5</b>
<b>3. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego.....</b>	<b>7</b>
<b>4. Stan projektowany obiektów objętych opracowaniem.....</b>	<b>7</b>
4.1. Przeznaczenie obiektu i sposób użytkowania .....	7
4.2. Program Funkcjonalno użytkowy –stan projektowany.....	7
4.3. Układ przestrzenny, forma architektoniczna i funkcja obiektu budowlanego, sposób jego dostosowania do krajobrazu i otaczającej zabudowy .....	7
4.4. Liczba lokali mieszkalnych .....	7
4.5. Opis zapewnienia niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne.....	8
4.6. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystywanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie.....	8
4.7. Analiza technicznych, środowisk. i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło .....	8
4.8. Analiza techn. i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej .....	8
4.9. Informacja o zasadn. elementach wyposażenia instalacyjnego. ....	8
<b>5. Rozwiązania zasadniczych elementów wykończenia wnętrza i wyposażenia ogólnobudowlanego .....</b>	<b>8</b>
<b>6. Warunki ochrony przeciwpożarowej.....</b>	<b>12</b>
<b>7. Program prac konserwatorskich.....</b>	<b>12</b>
<b>8. Opinia geotechniczna, warunki gruntowo-wodne, .....</b>	<b>13</b>
<b>9. Uwagi końcowe.....</b>	<b>13</b>

## **SPIS RYSUNKÓW**

Rys. 1. Orientacja	skala: 1:10000
Rys. 2. Dzwonnica i ruiny kościoła – stan istniejący	skala: 1:100

Rys. 3. Prace remontowe dzwonnicy	skala: 1:100
Rys. 4. Prace remontowe dzwonnicy	skala: 1:100
Rys. 5. Konstrukcja wzmocnienia fundamentów dzwonnicy	skala: 1:50
Rys. 6. Prace remont ruin kościoła	skala: 1:50

## OŚWIADCZENIE

Zgodnie z art.34 ust.3d. 3, Prawo Budowlane (Dz. U. 2023r. poz. 682 z późniejszymi zmianami) oświadczam, że wykonany przeze mnie projekt architektoniczno-budowlany pn.: „**Prace remontowe i konserwatorskie ruin kościoła i dzwonnicy w miejscowości Mokrelipie, gm. Radecznicza**” wykonany jest zgodnie z umową, obowiązującymi przepisami, Ustawą Prawo Budowlane tj. (Dz. U. z 2023r. poz. 682 z późniejszymi zmianami), normami i zasadami sztuki budowlanej oraz zostały wykonane w stanie kompletnym z punktu widzenia celu, któremu mają służyć.



## **II. PROJEKT ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANY**

### **1. Rodzaj i kategorię obiektu budowlanego będącego przedmiotem zamierzenia budowlanego**

Przedmiotem opracowania jest projekt techniczny remontu oraz prac konserwatorskich zabytkowych ruin kościoła i dzwonnicy w miejscowości Mokrelipie gm. Radecznicza. Opracowaniem objęto działkę o nr ewid. 153 w Mokrelipie, gm. Radecznicza

Niniejszy budynek zakwalifikowano do obiektu kategorii IX.

### **2. Stan istniejący budynku objętego opracowaniem**

Na terenie objęty opracowaniem znajdują się ruiny XV wiecznego kościoła wraz z dzwonnica wpisane do rejestru zabytków pod nr 7A/204.

#### **RUINY KOŚCIOŁA**

Z kościoła zachował się fragment ściany bocznej murowanej z cegły ceramicznej pełnej oraz częściowo z kamienia wapiennego, na zaprawie wapiennej.

Ruina kościoła jest w złym stanie technicznym, jest narażona na działanie warunków atmosferycznych ze względu na brak zadaszenia. Ścian jest od góry porośnięta roślinnością (trawą), miejscami odpadają luźne cegły i kamień.





## Dzwonnica

Dzwonnica zachowała się w całości, ale jest w zły stanie technicznym.

Dzwonnica murowana z cegły ceramicznej pełnej oraz częściowo z kamienia wapiennego, na zaprawie wapiennej. Przykryta dachem dwuspadowym o pokryciu z dachówki ceramicznej. Od strony zachodniej dzwonnica posiada po dwie murowane przypory.

Na elementach murowanych dzwonnicy widoczne są liczne ubytki cegieł i kamienia, oraz luźne odpadające cegły i kamienie.

Od strony zachodniej lewe naroże dzwonnicy naroże dzwonnicy pękło i znacznie odchyli się od pionu, w drugim narożu widoczne są luźne wypadające cegły. prawa przypora pękła poziomo i dolną częścią odchyliła się od pionu.

Deski wiatrowe dachu dzwonnicy są zniszczone, na deskach widoczne są ślady korozji biologicznej, niektóre deski są połamane.

W pokryciu dachowym z dachówki ceramicznej widoczne są ubytki.



### **3. Charakterystyczne parametry obiektu budowlanego**

#### ***Ruina Kościoła***

- powierzchnia zabudowy ok. 7,53m<sup>2</sup>
- szerokość maksymalna 7,15m,
- wysokość maksymalna 6,82m,
- grubość ściany 105cm,

#### ***Dzwonnica***

- powierzchnia zabudowy 25,26m<sup>2</sup>
- szerokość 9,65m,
- wysokość maksymalna 9,84m,
- grubość 1,54m , (4,37 z przyporami)

### **4. Stan projektowany obiektów objętych opracowaniem**

#### **4.1. Przeznaczenie obiektu i sposób użytkowania**

Opracowaniem objęto zabytkowe ruiny XV wiecznego kościoła wraz z dzwonnica. W ramach inwestycji planowane są prace remontowe i konserwatorskie niniejszych ruin.

#### **4.2. Program Funkcjonalno użytkowy –stan projektowany**

nie dotyczy

#### **4.3. Układ przestrzenny, forma architektoniczna i funkcja obiektu budowlanego, sposób jego dostosowania do krajobrazu i otaczającej zabudowy**

Projektowana inwestycja nie zmienia układu przestrzennego, zagospodarowania terenu, kształtu i wyglądu brył istniejących zabytków. Planowane są jest jedynie prace remontowe i konserwatorskie oraz zabezpieczające istniejących zabytków.

Projektowane elementy budynku zaprojektowano z materiałów posiadających atesty i świadectwa dopuszczenia ITB, w sposób zapewniający bezpieczeństwo konstrukcji, bezpieczeństwo pożarowe.

#### **4.4. Liczba lokali mieszkalnych**

W obiekcie nie występują lokale mieszkalne.

#### **4.5. Opis zapewnienia niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne**

nie dotyczy

#### **4.6. Parametry techniczne obiektu budowlanego charakteryzujące wpływ obiektu budowlanego na środowisko i jego wykorzystywanie oraz na zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie**

Nie planuje się rozbudowy ani przebudowy budynku, opracowanie obejmuje prace remontowe konserwatorskie oraz zabezpieczeniowe. W związku z tym dotychczasowe parametry techniczne obiektów mające wpływ na środowisko oraz zdrowie ludzi i obiekty sąsiednie nie ulegną zmianie

#### **4.7. Analiza technicznych, środowisk. i ekonomicznych możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów alternatywnych zaopatrzenia w energię i ciepło**

Nie dotyczy

#### **4.8. Analiza techn. i ekonomicznych możliwości wykorzystania urządzeń, które automatycznie regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach lub w wyznaczonej strefie ogrzewanej**

Nie dotyczy

#### **4.9. Informacja o zasadn. elementach wyposażenia instalacyjnego.**

Nie dotyczy

### **5. Rozwiązania zasadniczych elementów wykończenia wnętrza i wyposażenia ogólnobudowlanego**

#### **5.1. Opis robót naprawczych ruiny kościoła**

W ramach robót planuje się usunąć porastającą roślinność na górnej części muru, wmurować luźne cegły i kamienie, usunąć istniejące drzewa i krzewy oraz gruz przy ścianie.

##### **5.1.1. Roboty naprawcze i murarskie**

Istniejącą roślinność z górnych powierzchni ściany należy ostrożnie usunąć tak aby nie uszkodzić istniejącego muru

Na ścianie widoczne są luźne cegły i kamienie (przeważnie na górnej powierzchni muru), które należałoby ostrożnie zdemontować, usunąć luźne drobiny gruzu i zaprawy. Zdemontowane cegły ponownie wmurować na zaprawę wapienną –jak istniejąca.

Ponadto należałoby uzupełnić ubytki o ścianie od frontu jak i z tyłu ściany w celu poprawienia jej stateczności. Jeśli po usunięciu gruzu przy ścianie okazała by się że w ścianie są ubytki to należy je uzupełnić. Uzupełnia należy wykonać z tak materiałów jak wykonana jest ściana a mianowicie: W częściach ściany z cegły ceramicznej ubytki uzupełnić cegłą ceramiczną o takich samych wymiarach i wyglądzie jak istniejące, w częściach ściany z kamienia ubytki uzupełnić taki samym kamieniem jak istniejący kamień. Do murowania stosować zaprawę wapienną lub cementowo-wapienna o takim samym składzie jak istniejąca lub bardzo zbliżonym.

Po uzupełnieniu ubytków w ścianach należy zainiektować (wypełnić) wszystkie istniejące szczeliny z zaprawy cementowo wapiennej. Uzupełnić też należy wszystkie ubytki zaprawy w spoinach zachowując stopień wypełnienia spoin. uzupełnienia spoin wykonać z takiej samej zaprawy jak istniejąca lub o bardzo zbliżonym składzie.

Górne powierzchnie muru należy zabezpieczyć przez wykonanie warstwy wodoszczelnej z zaprawy cementowej do powłokowego uszczelniania elementów budynków.

Po zakończeniu robót naprawczych i uzupełnieniowych należy wykonać impregnację hydrofobową ruin.

W ramach robót należy usunąć istniejący gruz przy ścianie, oraz drzew i krzewy znajdujące się w pobliżu ściany. teren przy ścianie należy wyprofilować tak aby jego spadki kształtowały się w kierunku przeciwnym do ściany.

***Uwaga:***

***Przed rozpoczęciem poszczególnych robót, rodzaj materiałów i technologię robót uzgodnić robót należy komisyjnie z Inwestorem i Konserwatorem Zabytków, przedstawiając do akceptacji próbki materiału.***

## **5.2. Opis robót naprawczych dzwonnicy**

W ramach robót planuje się uzupełnienie ubytków w ścianach, wmurowanych luźnych cegieł i kamieni, wymianę desek wiatrowych, wymianę pokrycia dachowego,

wykonanie obróbek blacharskich desek wiatrowych. Wzmocnienie fundamentów od strony zachodniej, wykonanie nowego fundamentu pod przyporę, przemurowanie przypory, montaż zachowanego zdemontowanego zabytkowego krzyża.

#### **4.2.1. Wzmocnienie fundamentów**

Ze względu na pęknięcia w narożach dzwonnicy i przypory od zachodniej strony oraz fakt że dzwonnica zlokalizowana jest na skarpie należałoby wykonać wzmocnienie fundamentów na narożach dzwonnicy od zachodniej strony.

Przed odkopaniem fundamentów dzwonnicy należy podeprzeć od wschodniej strony (od drogi) dodatkowymi podporami. Po odkopaniu fundamenty oczyścić z reszek gruntu, uzupełnić ubytki zaprawą cementową, luźne elementy ponownie wmurować.

Wzmocnienie fundamentów wykonać przez dolanie żelbetowych ścianek o zmiennej szerokości od 25cm u góry i 50cm w poziomie spodu istniejącego fundament dzwonnicy. Ścianki żelbetowe wykonać z betonu C20/25 zbrojone siatkami stalowymi w dwóch rzędach ze stali A-III (RB500) z prętów  $\varnothing 12$  o rozstawie prętów co 20cm w obu kierunkach, siatki połączyć łącznikami z prętów  $\varnothing 12$  co 40cm.

Pod prawą przyporą od strony zachodniej należy wykonać nowy fundament z betonu C20/25 zbrojony stalą A-III (RB500) – siatka z prętów stalowych  $\varnothing 12$  o rozstawie prętów co 20cm równoległe do ściany dzwonnicy i co 18cm prostopadłe do ściany dzwonnicy.

**Nie dopuszcza się odkopanie fundamentów na całej szerokości dzwonnicy. Najpierw należy wykonać wzmocnienie fundamentów w jednym narożu, później w drugim, a na końcu należy wykonać wymianę fundamentu pod przyporą.**

#### **4.2.2. Roboty murarskie**

W ramach robót murarskich planuje się uzupełnienie ubytków w murach, wmurowanie luźnych cegieł i kamieni, uzupełnienie spoin do istniejącego stopnia wypełnienia spoin, przemurowanie przypory, odmurowanie uszkodzonych naroży. Wszystkie szczeliny należy zainiektować (wypełnić) zaprawą cementowo-wapienną lub cementową (jak istniejące zaprawy).

Uzupełnienie ubytków w elementach murowanych z cegieł należy wykonać z cegieł ceramicznych o takich samych wymiarach i wyglądzie jak istniejące cegły. Przyporę i naroża zaleca się odbudować z cegły z rozbiórki. Przyporę oraz elementy naroży oraz luźne cegły należy ostrożnie rozbierać aby jak najwięcej materiału odzyskać do

ponownego wmurowania. W przypadku gdyby brakowało cegły do odmurowania planowanych elementów należy zastosować cegłę ceramiczną o takich samych wymiarach jak istniejąca cegła i o takim samym wyglądzie lub bardzo zbliżonym. Do murowania z cegły zastosować zaprawę cementowo – wapienną , a do murowania kamienia zaprawę wapienną.

#### **4.2.3. Roboty tynkarskie i impregnacyjne**

W ramach robót planuje się skucie odpadających tynków, wykonanie nowych tynków na całej dzwonnicy, odtworzenie wszystkich zniszczonych detali architektonicznych. Do robót tynkarskich należy zastosować zaprawę cementowo-wapienną takie same zaprawy jak użyte w istniejących tynkach.

Po zakończeniu wszystkich robót naprawczych elewacje dzwonnicy należy wykonać impregnację hydrofobową zabezpieczającą przed działaniem opadów atmosferycznych.

#### **4.2.4. Roboty pokrywcze**

W ramach robót pokrywczych planuje się wymianę istniejącego pokrycie z dachówki ceramicznej na dachówkę ceramiczną karpiówkę – krycie w łuskę

W ramach robót planuje się wyminę desek wiatrowych oraz w przypadku konieczności wymianę łącenia.

Nowe łączenie jeżeli zajdzie taka konieczność wykonać z łat 4x5cm o rozstawie co 22cm. Krawędzie boczne zakończyć deską wiatrową o wymiarach jak istniejące deski wiatrowe. Deski czołowe wiatrowe należy okuć obróbką blacharską z blachy stalowej płaskie gr. 0,55m w kolorze pokrycia.

Wszystkie elementy drewniane należy zaimpregnować przeciw działaniu korozji biologicznej. Element stalowe pomalować farbą antykorozyjną w kolorze czarnym.

Po zakończeniu robót na dzwonnicy należy zmontować zachowany zdemontowany zabytkowy krzyż.

#### ***Uwaga:***

***Przed rozpoczęciem poszczególnych robót, rodzaj materiałów należy uzgodnić komisyjnie z Inwestorem i Konserwatorem Zabytków, przedstawiając do akceptacji próbki materiału.***



#### **4.2.5. Zagospodarowanie terenu**

W ramach inwestycji teren wokół dzwonnicy należy uporządkować. Z otoczenia dzwonnicy należy pousuwać pozostałości ściętych drzew takie jak gałęzie kłody czy wystające z ziemi pnie. Należy też usunąć zarośla i chaszcze psujące widok na dzwonnice. Gałęzie istniejących drzew znajdujące się blisko dachu dzwonnicy należy przyciąć. Teren przy dzwonnicy należy wyprofilować tak aby jego spadki skierowane były przeciwnie do ścian dzwonnicy.

### **6. Warunki ochrony przeciwpożarowej**

Niniejsze obiekty ze względu na swój charakter oraz fakt że w przeważającej części są wykonane z materiałów niepalnych nie wymagają dodatkowego zabezpieczenia pożarowego.

### **7. Program prac konserwatorskich**

#### ***Ruiny kościoła***

1. Usunięcie drzew i krzewów rosnących przy ścianie,
2. Usunięcie gruzu zalegającego przy ścianie,
3. Usunięcie roślinności ze ściany, uzupełnienie ubytków, wmurowanie luźnych cegieł i kamieni, wypełnienie szczelin,
4. Wykonanie warstwy wodoszczelnej na górnych powierzchniach ściany,
5. Impregnacja hydrofobowa ruin,
6. Porządkowanie i profilowanie tereny przy ścianie.

#### ***Dzwonnica***

1. Wzmocnienie fundamentu dzwonnicy,
2. Napraw przypory i naroży dzwonnicy,
3. Uzupełnienie ubytków w ścianach dzwonnicy, wmurowanie luźnych cegieł i kamieni,
4. Wymiana pokrycia dachowego, remont konstrukcji drewnianej dachu
5. Remont tynków dzwonnicy wraz z odtworzeniem detali architektonicznych,
6. Impregnacja hydrofobowa ścian dzwonnicy,
7. Montaż zabytkowego krzyża,
8. Oczyszczenie i uporządkowanie terenu wokół dzwonnicy



## **8. Opinia geotechniczna, warunki gruntowo-wodne,**

W miejscu projektowanej inwestycji budowę geologiczną budują osady kredowe wykształcone w formie opok, opok marglistych, na których bezpośrednio zalegają osady czwartorzędowe (plejstocen, holocen).

W miejscu projektowanej inwestycji przeprowadzono badanie makroskopowe gruntu. Pod ok. 20 cm warstwą humusu do głębokości 0,5m poniżej poziomu terenu znajdują się lessy z przewarstwieniami z glin w stanie twardoplastycznym,

Warstwy gruntu jednorodna genetycznie i litologicznie, zalegająca poziomo, bez innych domieszek. Do głębokości ok. 25 m p.p.t. tj. poniżej projektowanego poziomu posadowienia, wód gruntowych nie stwierdzono. Projektowana inwestycja zgodnie z założeniami normy PN – B – 02479 została zaliczona do I kategorii geotechnicznej.

Warunki geotechniczne uznaje się za proste. W ramach robót fundamentowych planuje wykonanie wzmocnienia fundamentów, oraz wymianę fundamentów pod przyporą.

## **9. Uwagi końcowe**

Należy używać materiałów posiadających atesty i świadectwa dopuszczenia ITB. Materiały i technologie wymienione w projekcie mogą być zamienione na inne przy zachowaniu tych samych parametrów technologicznych i jakościowych.

Użyte w opracowaniu nazwy własne do opisanie dotyczące technologii i materiałów mogą być zastąpione rozwiązaniami równoważnymi pod warunkiem spełnienia przez nie parametrów technicznych i jakościowych.

## Orientacja

Skala: 1:10000



Rys. 1. Orientacja